

[Thestrup.]

give lån til lejere til køb af den ejendom, de bebor. Jeg kan ikke se, at statslån er rimeligt, endstige påkrævet til disse ting, ved hvilke man begunstiger nogle ganske enkelte lejere, medens alle andre, også alle andre lejere, må være med til at betale derfor. Det turde være rimeligere, at disse forhold blev klareret gennem privat finansiering.

Jeg skal samle, hvad jeg har sagt.

Der er i de fremsatte lovforslag en del principper, som vi kan være med til; vi kunne imidlertid ønske, at de var klarere og mere konsekvent gennemført. Men der er til gengæld i forslagene meget, som vi ikke kan være med til. Jeg nævner her først og fremmest den yderligere beskatning af fast ejendom og da navnlig grundskyldsforslaget, der efter vor opfattelse ikke blot er uretfærdigt, men også i højeste grad ufornuftigt og stridende mod et af disse loves vigtigste formål: at det private byggeri kommer til at spille en rolle.

Der er i lovforslagene en socialiserings-tendens, som vi er modstandere af.

Det er alt for vanskeligt at overskue forslagernes konsekvenser, og det er ikke blevet gjort lettere af den omstændighed, at det bebudede forslag om nedsættelse af den direkte skat til kommunerne endnu ikke er fremsat. Vi ved faktisk ikke, hvilke konsekvenser forslagene vil få for lejerne, der jo dog må siges at være part i sagen.

Det kan ikke ses, hvilke skattelettelser der bliver, hvad de kommer til at betyde, eller hvem de kommer til gode.

Endelig frygter jeg, at forslagernes virkninger vil blive, at det private byggeri, der i de senere år, blandt andet under kapitel V A-ordningen, har haft en betydelig fremvækst, vil blive hæmmet.

Idet jeg betoner, at vi under udvalgsbehandlingen vil søge at få større klarhed over de sandsynlige følger af en række af bestemmelserne i forslagene, kan jeg på mit partis vegne erklære, at vi vil gøre, hvad vi kan til, at vi om disse forslag kan få en saglig og indgående drøftelse.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Jeg skal begynde med at behandle lejelovsforslaget.

Gennem år og dag har det fra stadig voksende kredse været erkendt, at forskellen

i lejen i gammelt og nyt byggeri havde meget uheldige konsekvenser og medførte en urimelig forskelsbehandling af befolkningen, en forskelsbehandling, der stort set navnlig gik ud over de unge.

Boligministeren har omtalt de mange uheldige konsekvenser, som jeg derfor kun kort skal opholde mig ved: 1) Vedligeholdelsestilstanden i de gamle ejendomme er blevet forringet. 2) Lejen har i det hele ikke kunnet dække de stigende driftsudgifter, og dermed har 3) grundejernes berettigede krav på en rimelig forrentning ikke kunnet opfyldes. 4) De større, gamle lejligheder er blevet dårligere udnyttet end tidligere, fordi man, selv om man bliver ene, bliver boende i en billig lejlighed fremfor at flytte til en ny mindre og dyrere; det tror jeg vi alle kender eksempler på. Endelig 5) umuligheden af at opbygge en boligreserve, altså at få bolig mangelen afskaffet, fordi det da vil blive det nye og dyrere byggeri, der ved lejeledighed vil have risikoen.

Det sidste vil jeg opholde mig lidt ved, fordi det er dette forhold, der har gjort, at staten har måttet engagere sig så meget, som tilfældet er, med lån og støtte til boligbyggeriet. Kredit- og hypotekforeninger har under de forhold forståeligt nok været forsigtige med långivningen i det nye byggeri. At de efter min mening har været overforsigtige, er en anden sag. Man må have lov at regne med, at de, når forskellen mellem huslejeniveauerne formindskes, ret hurtigt vil være villige til at gå højere op med belåningen. Privat kapital har i det hele under de givne forhold hidtil været tilbageholdende med at engagere sig i byggeri.

Ikke alene statens långivning, men også støtten til nedbringelse af huslejen i nybyggeriet har været sammenhængende med de forskellige huslejeniveauer. Vil man en ændring her, er forudsætningen, at man griber om nældens rod og tillader en ret kraftig forhøjelse af huslejen i de gamle lejligheder.

Vi må erkende, at de forhøjelser, folketinget tidligere har tilladt, har været utilstrækkelige, og at prisudviklingen hver gang tilmed har gjort dem mindre betydningsfulde end tilsigtet. Man hører ofte sagt, at en udligning skulle være foretaget for længe